

Oponentský posudek bakalářské práce (Bakalářské studium humanity, FHS UK)

Zuzana Herrmannová - Ašéra

Bakalářskou práci Zuzany Herrmannové chápou spíše jako delší seminární referát, čímž nechci snižovat odvedenou práci opřenou o solidní odbornou literaturu (dokonce převážně zahraniční). Výrazným handicapem textu je však nedostatečné zvážení a zformulování výzkumného problému a v neposlední řadě zhodnocení odborných možností autorky pohybovat se na tomto poli. Otázky, které si autorka v úvodu klade - „Kdo (nebo co) je záhadná, jež se na nejednom místě vyskytuje i v hebrejské bibli? Kde všude se s ní setkáváme? atd. - sice dokáží vzbudit u čtenáře zájem o toto téma, ale nemohou nahradit artikulaci úkolů, které by si autorka měla klást k řešení. Práce se pak nutně musí stát v zásadě referováním o sekundární literatuře, jejíž výběr je přeci jen poněkud nahodilý. Referováním o to problematičtější, že autorka kriticky nerozlišuje odborný kontext jednotlivých autorů, nedělá např. rozdíl mezi intencí teologickou a religionistickou. (např. str. 26)

Vlastní text pak sleduje struktura naznačenou v úvodu – I. přehled archeologických nálezů a Biblických textů, které mohou Ašéru prezentovat, II. přehled hypotéz a dokladů, které chápou Ašéru jako symbol, III. Pokus o vysledování Ašéry jako bohyně v různých kulturních variantách s ohledem na to, obhájit její existenci i v samotném Izraeli. Je celkem zřetelné, že se autorce přitom podařilo ukázat, na jakém základě a jak je odborná diskuze o Ašéře vedena. Poctivost, s níž autorka dokáže sledovat a předat čtenáři např. diskuzi o inskripcích je přitom pozoruhodná. Druhou stránkou mince je však samozřejmě otázka, do jaké míry autorka do něčeho podobného (jako inskripce) může vstoupit, resp. zhodnotit jednotlivé postoje. Podobně je tomu i se sledováním výskytu „Ašéry“ v dalších kulturách. Kromě nevyváženosti v délce referování o jednotlivých kulturách, není nijak okomentováno, zda je souvislost ověřená a co si od tohoto faktu autorka slibuje.

Vzhledem k tomu, že autorka svoji práci částečně chápe jako polemiku s deklaracemi o izraelském monoteismem, považují za vážný nedostatek, že autorka nijak nezhodnocuje Bibli jako pramen poznání o náboženství Izraele. Vágní vyjádření ze strany 25 - „Předpokládá se, že Pět knih Mojžíšových prošlo dlouhou historií růstu a úprav.“ – je v tomto směru spíše zavádějící. Tato skutečnost je zarážející i v tom ohledu, že o povaze biblických textů i jeho redakcích píše mimo jiné i Jan Sokol v na FHS poměrně čtené knížce (Sokol: Člověk a náboženství, Praha 2004, str. 97 nn.)

I z formálního hlediska práce obsahuje řadu nedostatků. Zmiňuji jen některé pro ilustraci:

1. Stylisticky nepovažuji za šťastné používat při výkladu 1. osobu plurálu (str. 3).
2. Ceněná práce se zahraniční literaturou bohužel někdy svede k užívání špatného termínu – to je zdá se případ kultovního „stánku“ (str. 10) a označení biblické knihy „Králové“ (str. 12)
3. Výklad není v některých pasážích vstřícný ke čtenáři - domáhá se znalostí, kterou autorka čtenáři dříve neposkytla, např. citáty z Bible na str. 12.

Přes všechny zmíněné výtky však doporučuji práci k obhajobě. Hodnotím ji však vlastně jako dlouhý referát než požadovanou výzkumnou práci.

Navrhuji hodnocení, **dobře**. Tedy 20 bodů.

V Praze dne 18.10.2007

Mgr. Ondřej Skripnik